

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA W INOWROCŁAWIU
(POLSKA)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

V Міжнародної конференції

17 листопада 2022 року

**До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА**

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 4 від 23 грудня 2022 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали V Міжнародної конференції (17 листопада 2022 року) до 20-річчя з дня створення кафедри професійної освіти КНУБА. – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2023. – 408 с.

ISBN 978-617-8007-89-8

У матеріалах V Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8007-89-8

© КНУБА, 2023

Тривалий термін експлуатації [2].

Список використаних джерел

1. Горностаев Ю.М. Перспективные рынки мобильной связи. – М.: Радио и бизнес, 2000.
2. Будівництво телекомунікаційних мереж. Електронний ресурс, режим доступу: <https://best.net.ua/telekomunikaciyni-merezhi/>

УДК 37.035

Паламарчук Дмитро Анатолійович,

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти*

*Київського національного університету
будівництва і архітектури;*

Вальковська Аліна Олегівна,

*студентка Київського національного
університету будівництва і архітектури*

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*Те, що для однієї людини константа,
для другої – змінна.*

*Алан ПЕРЛІС, американський вчений
в області інформатики*

Проблеми, що виникли в українському суспільстві на початку жахливої війни, розв'язаної московським агресором, винесли на поверхню питання, які зачасту замовчувалися або ж вважалися неактуальними у мирний час. До таких важливих проблемних питань належить великий занепад багатьох галузей машинобудівної промисловості. Ті виробничі сили, що існують, найчастіше мають малі виробничі потужності, займаються копіюванням іноземного обладнання або ж здійснюють одиничний випуск обладнання без

наукового підґрунтя та належних випробувань. Досить часто, така ситуація виникає через повну відсутність висококваліфікованих спеціалістів: інженерів, конструкторів, проектувальників в тій чи іншій галузі промисловості та науки [1].

Дефіцит інженерів та науковців на теренах України виник на основі багатьох причин. Основними з них є: невисока престижність професії інженера та, як наслідок, низький рівень заробітної плати; відтік висококваліфікованих фахівців за кордон; низька професійна орієнтованість школярів, як майбутніх студентів технічних закладів вищої освіти; майже, повна відсутність популяризації серед учнівської молоді таких предметів, як алгебра, геометрія, фізика, хімія, що гарантують інженерне майбутнє.

Якщо перші дві причини є загальним відображенням стану справ у промисловості України, то третя напряму залежить від якості навчання в школі, кваліфікації вчителів та вміння зацікавити учнів точними та природничими науками. Як наслідок маємо те, що зовнішнє незалежне оцінювання з математики обирає дуже мала кількість випускників шкіл [1]. Аналізуючи вступні кампанії до закладів вищої освіти, що відбулися в 2020–2022 роках виявлено цікавий приклад, що спеціальність «Атомна енергетика» обирають одиниці випускників шкіл при високій потребі нашої країни у таких спеціалістах та високій заробітній платі.

В зв'язку з цим, сучасні вчителі та викладачі постають перед викликом підняття престижу вивчення технічних, як в школах і коледжах, так і в закладах вищої освіти [1, 2].

Тому, для популяризації технічних дисциплін педагог повинен мати високі інтелектуальні та комунікативні якості, здатність критично мислити і творчо підходити до вирішення актуальних проблем [3]. Зокрема, сучасний вчитель чи викладач повинен:

- поєднувати в собі роль вчителя, вихователя, культуролога та, навіть, психолога;

- відслідковувати сучасні здобутки та цікаві новинки в науці та техніці, що є актуальними для навчання та виховання сучасної молоді;
- вміти на доступному рівні пояснити матеріал;
- бути повністю компетентним у своїй дисципліні;
- вміти володіти увагою учнів та викликати інтерес до вивчення технічних дисциплін;
- зацікавлювати учнів брати участь в наукових гуртках, конференціях, дослідницькій роботі, тощо.

Виховання та навчання учня чи студента під час освітнього процесу спирається на такі концепції [2, 4]:

- здобуття освіти та самонавчання повинні продовжуватися протягом усього життя;
- потреба у формуванні інформаційного освітнього простору як у межах всієї держави, так і окремо в кожному навчальному закладі;
- формування і розвиток інформаційної культури кожного учня, як свідомого громадянина та майбутнього професіонала;
- інформатизація усіх сфер людської діяльності, включаючи професійно-технічну освіту та інженерну професійну діяльність;
- кожна особа – це індивідуальна особистість і є найвищою цінністю суспільства.

Відомо, що найбільший вплив вчителя на учня чи студента, досягається через основну навчальну роботу, повторення навчального матеріалу та регулярне спілкування. Спілкування може бути, як на теми навчальних дисциплін, так і виховні бесіди або ж розповіді про якийсь досвід чи життєві ситуації.

Загальновідомим є той факт, що вивчення природничих наук неможливе без логічного мислення та побудови причинно-наслідкових ланцюгів [1, 5]. Тому, вивчення таких дисциплін, як алгебра, геометрія, фізика, хімія потребує здатності учнів до аналізу, знаходження закономірностей, порівняння. В зв'язку з цим, вчителі та викладачі, що

викладають дисципліни природничого та технічного циклів повинні розвивати логічне мислення учнів. Цей обов'язок педагога обговорюється в методичній літературі, поясненнях до навчальних програм, педагогічних наукових дослідженнях, тощо. Але, на жаль, не існує єдиного універсального підходу, який би забезпечив розвиток логіки та причинно-наслідкового мислення одночасно в усієї аудиторії учнів та студентів. Це пов'язано з тим, що кожна людина є унікальною особистістю, і кожна особа має різні здібності до навчання. Тому, найчастіше, розвиток логічного мислення в одній і тій же віковій групі учнів відбувається нерівномірно.

В цілому, успіх педагогічної діяльності залежить від рівня сформованості сукупних загально-навчальних вмінь викладача: проєктувальних, конструктивних, організаторських, комунікативних та виразності особистісних якостей [4, 5].

Підсумовуючи, слід зазначити, що сучасне викладання природничих дисциплін в закладах освіти повинно бути орієнтованим на інтереси учня, студента, який прагне бути інтелектуально-розвинутим та досягати поставлених цілей. Враховуючи наведені аргументи, постає актуальне питання, популяризації природничих наук серед школярів, що ставить нові вимоги та виклики до сучасних вчителів та наставників. При цьому, успіх педагогічної діяльності залежить від рівня сформованості загальних умінь педагога, зокрема, його організаторських, комунікативних та виразності особистісних якостей.

Список використаних джерел

1. Паламарчук Д. А. Проблеми викладання точних дисциплін у загальноосвітніх школах та коледжах / Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства : матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного круглого столу з міжнародною участю 24 квітня 2019 р. – Ірпінь : УДФСУ, 2019. С. 137-140.

2. Дистанційне навчання в системі професійно-технічної освіти : монографія / авт. кол. В. В. Ягупов, Л. М. Петренко, С. Г. Кравець та ін. / За наук. ред. В. В. Ягупова. Житомир: «Полісся», 2019. – 234с.

3. Фасоля А. М. Особистісно зорієнтоване навчання: методологія, методика, технологія / А. М. Фасоля // Нова педагогічна думка. – 2009. – № 4. – С. 54-57.

4. Паламарчук Д. А. Педагогічні засади дистанційного викладання технічних дисциплін / Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: Матеріали IV Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю, Київ: КНУБА, 17 листопада 2021 року. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. – С. 192-194.

5. Методика викладання технічних навчальних дисциплін : навчальний посібник / М. С. Корець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – 240 с.

УДК 378.147

Петухова Ірина Олексіївна,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
в. о. завідувача кафедри психології та соціології
Державного податкового університету;*

Бончук Оксана Владиславівна,

*Здобувач вищої освіти групи ПСМз21-1
Державного податкового університету*

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КАДРОВОГО ПРОФАЙЛІНГУ У РОБОТІ HR МЕНЕДЖЕРІВ

Трансформаційні зміни сучасного світу не можливі без повноцінного застосування людського ресурсу, адже особистість є рушійною силою якісних змін, особливо в умовах військових викликів і загроз. Бізнес в умовах

<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Вальковська Аліна Олегівна</i> АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	238
<i>Петухова Ірина Олексіївна, Бончук Оксана Владиславівна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КАДРОВОГО ПРОФАЙЛІНГУ У РОБОТІ HR МЕНЕДЖЕРІВ.....	242
<i>Петухова Ірина Олексіївна, Новічкова Наталія Віталіївна</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ТА МЕХАНІЗМІВ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ УЧАСНИКІВ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	247
<i>Петухова Ірина Олексіївна, Салієнко Наталія Вікторівна</i> ТЕХНОЛОГІЇ ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОЛЕКТИВІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	252
<i>Пікож Тамара Михайлівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	257
<i>Плахотнюк Володимир Віталійович,</i> <i>науковий керівник: Сова Маргарита Олександрівна</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ШКОЛИ	262
<i>Потапюк Лілія Миколаївна, Потапюк Ірина Петрівна</i> ВІДКРИТА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	267
<i>Приходько Юлія Олексіївна, Боброва Лариса Григорівна</i> КОМУНІКАТИВНА ТА МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК УМОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА	272
<i>Пророченко Наталія Петрівна, Калениченко Денис Русланович</i> ГРОМАДЯНСЬКІ ЦІННОСТІ ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗВО.....	275
<i>Решетило Наталія Миколаївна</i> ПРАЦЮЄМО РАЗОМ: ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ (З ВЛАСНОГО ДОСВІДУ).....	279

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

V Міжнародної конференції

До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА

(Київ, 17 листопада 2022 року)

Формат 60×84 1/16. Тираж 100 пр. Ум. друк. арк. 27,5. Зам. № 1188.

Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Предславинська, 28

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.